

Utbildningsutskottet

Datum för mötet: 2018-12-10

Närvarande (beslutande): Per Berglund, *ordförande*, prodekanus
Linda Barman
Mats Boij
Massimiliano Colarieti Tosti
Mats Engwall
Anne Håkansson
Maria Håkansson
Sofia Ritzén §§ 1- 8
Jan Scheffel
Emma Riese

Närvarande (övriga): Karin Almgren, *sekreterare*
Carina Kjörling
Margareta Karlsson
Alice Eklund
Kajsa Beckman (gruppchef antagningsgruppen UF/AUA) § 5
Gunnar Tibert (GA SCI) § 6
Yvonne Bång Wahlbäck (avdelningschef UF/AFS) § 6
Magnus Johansson (kvalitetssamordnare UF/PLU) § 7
Ulrika Ljungman (näringslivschef på UF/NLS) § 8
Anja Persson (UF/NLS) § 8

Frånvarande: Jonathan Edin
Sebastian Wahlqvist

§ 1 Sammanträdet öppnas

Ordförande hälsar välkommen och öppnar mötet.

§ 2 Utseende av justerare

Anne Håkansson utses att, tillsammans med ordförande, justera protokollet från dagens sammanträde.

§ 3 Fastställande av föredragningslista

Följande frågor tas med från tidigare möte under § 12 Övrig fråga:

- a) Utvärdering av administrationen i samband med kvalitetsutvärdering av utbildning (Mats Boij)
- b) Mat/Nat-block (Mats Boij)

- c) Antagningsstatistik (Mats Engwall)

Följande frågor anmäls:

- d) Information om framtiden för FR och UU (Maria Håkansson)

Med dessa tillägg fastställs föredragningslistan.

§ 4 Protokoll från föregående sammanträde

Ordförande meddelar att KTH valt att avstå att ingå i pilotverksamhet kring viktade högskoleprovsresultat, vilket också var utbildningsutskottets ståndpunkt vid föregående möte, se beskrivning i § 8. Mötet diskuterar kort kring problemen på examensenheten, som togs upp som övrig fråga vid föregående möte, och önskar redogörelse för vad som gått fel och presentation av en åtgärdsplan från förvaltningschef vid nästa möte i utbildningsutskottet.

§ 5 Antagning HT18

Kajsa Beckman (gruppchef antagningsgruppen UF/AUA) berättar om antalet förstahandssökande till civilingenjörsutbildningarna. En minskning kan ses för hösten 2018, men att det totala antalet antagna och registrerade studenter vid KTH har ökat. Ökningen av antagna kopplas till det ökade antalet utbildningsplatser. Könsfördelningen bland de antagna är i stort sett oförändrad, men en liten minskning av andelen kvinnliga antagna kan ses. En jämförelse med andra lärosäten visar att antalet förstahandssökande till civilingenjörsutbildningar har ökat på Chalmers Tekniska högskola, Uppsala universitet, Luleå tekniska universitet, Umeå universitet och Blekinge tekniska högskola, medan en minskning av antalet förstahandssökande till civilingenjörsutbildningar kan ses vid Lunds universitet. Jämförelser mellan lärosäten kan göras via statistik.uhr.se. Där kan också uppdelning på kön, åldersfördelning och antal med svenskt personnummer göras. Antalet betalande studenter vid KTH fortsätter att öka och antalet nya betalande är nu uppe i 13% av nyantagna studenter. Trenden är att efter en kraftig minskning av antalet utomeuropeiska studenter i samband med avgiftsbeläggningen ökar antalet år efter år, vilket setts vid KTH såsom vid flera andra lärosäten. Utbildningsutskottet välkomnas att återkoppla till antagningsgruppen om specifika frågor kring antagningsdata finns. Ordförande tackar för genomgången.

Mötet diskuterar. En mer omfattande genomlysning av sök- och antagningsstatistik, med jämförelser över tid och mot andra universitet, är viktig. Utbildningsutskottet bör tillsätta en grupp som tar fram vilka data som önskas. Frågan skjuts till utbildningsutskottets möte i januari.

Ordförande tackar för genomgången.

§ 6 Arbetsgrupp: Stödinsatser vid examination

Gunnar Tibert (GA SCI) och Yvonne Bång Wahlbeck (avdelningschef UF/AFS) berättar om arbetet i arbetsgruppen för stödinsatser vid examination av studenter med funktionsnedsättning. Gruppens uppdrag har varit att ta fram en transparent, enhetlig och smidig process för kompensatoriskt stöd.

Arbetsgruppen har presenterat ett utkast till styrdokument i GA-gruppen och, från det mötet, tar gruppen med sig bland annat att styrdokumentet bör gälla för studenter på samtliga nivåer och hur regler för omprövning kan läggas till de regler som tagits fram om överklagan.

Arbetsgruppen har delat upp det kompensatoriska stöd som KTH kan erbjuda i två kategorier: stöd som rör rum, tid och fysiska egenskaper (till exempel förlängd skrivtid) och pedagogiska hjälpmedel (till exempel att få använda formelsamling). Kategorierna föreslås behandlas olika, eftersom stöd som rör rum, tid och fysiska egenskaper sällan innebär de svårare avvägningar som frågor om pedagogiska hjälpmedel kan innebära. Examinator för kurs tar ställning rörande rekommenderat stöd utifrån kursens lärandemål, och för den senare typen av hjälpmedel, som också är ovanligare, föreslås att examinatore ska kunna få stöd i sitt beslut genom samråd med studierektor, PA eller GA. Arbetsgruppen har också tydliggjort vilka olika roller som vanligen involveras vid examination av studenter med rätt till kompensatoriskt stöd och deras ansvarsområden. Arbetsgruppen hoppas vara klar med sitt arbete så att de nya reglerna kan gälla från och med tentamensperioden i slutet av läsperiod 1, 2019.

Diskussion följer. Mötet är positivt till gruppens arbete och menar att det är viktigt att också andra undervisningssituationer än examinationen lyfts. Stöd till studenter uteblir om examinatore inte fått information om funktionsnedsättningen. Yvonne Bång Wahlbäck tydliggör att ansvaret för att ansöka om kompensatoriskt stöd och eventuellt informera lärare eller examinatore ligger hos studenten. Studenten har också rätt att avstå från stöd från att informera lärare och examinatore. Mötet diskuterar kring vikten av tydlig information till studenterna om krav, möjligheter till stöd och begränsningar av desamma i ett tidigt skede av utbildningen.

Ordförande tackar för genomgången.

§ 7 KTH:s kvalitetsarbete, återkoppling och lägesbeskrivning

Magnus Johansson (kvalitetssamordnare UF/PLU) berättar om årets kvalitetsdialog, genomförda förändringar och det fortsatta förbättringsarbetet. I årets kvalitetsdialog har dekanus, prodekanus, skolchefer, GA, FA, administrativa chefer och studentrepresentanter deltagit. Underlaget till kvalitetsdialogen var kommenterad verksamhetsplan, aggregerade skolrapporter, kompetensförsörjningsplan och publiceringsplan. Ett förarbete med genomgång av materialet gjordes av dekanus, prodekanus, ledamöter från fakultetsrådet samt personal från KTH Sustainability Office, UF/PLU och THS. KTH Equality Office kom in i arbetet senare och har i efterhand kommenterat underlaget. Arbetssättet med gemensam genomgång av underlaget till kvalitetsdialogen och planering av mötena upplevs som konstruktivt och kommer att fortsättas. Mötestiden under kvalitetsdialogen är tre timmar och mötena behöver planeras väl för att tiden ska räcka till. Material från förra årets kvalitetsdialog, med bland annat skolornas underlag och sammanfattande punkter från mötena, finns tillgängligt via gruppwebben "Webbplattform för kontinuerlig uppföljning - kvalitetsdialog".

Förändringar för kommande års kvalitetsdialog är bland annat att granskningsområden (lärarkapacitet, lärarkompetens och utbildningsmiljö) och mallar för programanalys beslutas och kommuniceras tidigare (under hösten jämfört med slutet av januari för innevarande år). Andra förändringar är att skolorna ska föreslå frågeställningar som ska diskuteras vid kvalitetsdialogen för att underlätta mötesplaneringen och att prodekanus inte kommer att vara med i kvalitetsdialogen, från och med 2019 (kvalitetsfrågorna kring utbildning ligger på dekanus från 1 april 2019). I årets mallar har det också förtydligats att GA ansvarar för att ge återkoppling på programanalyserna till respektive programansvarig så att frågeställningarna hanteras på rätt nivå. Till nästa års programanalys kommer det inte vara möjligt att hämta uppdaterat data ur VIS, men data kan hämtas ur LADOK. Workshoppar, kring hur olika typer av data kan hämtas ur LADOK, planeras under våren som stöd i arbetet för PA och GA.

Magnus Johansson berättar också kort om pågående granskningar. Självvärderingen för ämneslärarutbildningen har nyligt lämnats in. Vidare har avstämning skett angående utvecklingsarbetet utifrån den kritik som riktades mot forskarutbildningsämnet nationalekonomi under våren 2018. Ämnet kritiserades på ett granskningsområde, av de granskningsområden som används vid granskning, och arbetet med åtgärder fortskrider. En åtgärdsplan ska lämnas till UKÄ under början av maj 2019.

Mötet diskuterar. Det är viktigt att kvalitetsdialogen uppfattas som ett verktyg för förbättring och inte som en betygsättning av utbildningar. Mötet diskuterar också vilka andra vägar som finns till kvalitetsdialogerna än det underlag som skolorna lämnar in.

Ordförande tackar för genomgången.

§ 8 Uppdragsutbildning och livslångt lärande

Ulrika Ljungman (näringslivschef på UF/NLS) och Anja Persson (UF/NLS) berättar om det arbete som under våren 2018 gjorts om livslångt lärande (uppdragsutbildning och anslagsfinansierad vidareutbildning) vid KTH. En undersökning av uppdragsutbildningar har genomförts och akademiker och personer i ledningen har diskuterat kring vad som kommer att behövas i framtiden. Ulrika Ljungman berättar att sedan KTH Professional Education avvecklades för några år sedan, saknas en gemensam plattform för uppdragsutbildningar. Utbudet har minskat och är till stor del personberoende. Rektor har därför gett ett uppdrag att ta fram förslag för tillväxt och en strategisk styrgrupp är på väg att tillsättas. Viktigt för en satsning på uppdragsutbildning är att det tydligt framgår att KTH är kursgivaren ("ett KTH"). Det är även viktigt att satsningen har globalt kundfokus, med digitalt eller blandat lärande, att produktion och genomförande av kurserna sker på ett hållbart sätt och att kurserna är givande för såväl deltagare som kursgivare. Kritiska framgångsfaktorer är att utbudet måste vara stort, och flexibelt samtidigt som god service ska erbjudas till lärare och deltagare så att hög professionalism i undervisning, kundbemötande och avtal kan upprätthållas. I dagsläget upplever många lärare att det är mycket arbete med uppdragsutbildning och att incitamenten är svaga. Uppdragsutbildning är enligt arbetsgruppens vision " ... en del av KTH:s varumärke och står för ett ömsesidigt, intellektuellt utbyte av vetenskap som stärker kvalitén och relevansen i KTHs utbildningar, förser industri och offentlig sektor med kompetens och främjar karriären för deltagare och lärare". Ett mål är att 4 % av KTH:s omsättning ska komma från uppdragsutbildning 2022, vilket motsvarar en årlig fördubbling fram till dess.

Mötet diskuterar kring incitament för uppdragsutbildning. Den kommande styrgruppen har detta som en prioriterad fråga. Erfarenheter från MOOC:ar visar att KTH:s hemsida spelar en liten roll i marknadsföring och presentation av kurserna.

Det kan finnas skillnader i vad ledningsgrupper i näringslivet, som ofta ser positivt på möjligheten till uppdragsutbildning, kommunicerar jämfört med vad den personal som förväntas delta i kurserna kan frigöra tid till, särskilt när arbetsmarknaden är god. Detta måste KTH kunna tolka och förhålla sig till. En framgångsfaktor är gott pedagogiskt stöd för de lärare som ger kurserna och inte endast service. Erfarenheten visar att det tar lång tid att utveckla och driva digitaliserade kurser. Stöd kan också behövas för att arbeta med inkluderade pedagogik, som innebär mer än att kursen är tillgänglig till exempel på webben. Idag saknas struktur och stöd för digitalt lärande för studenter utanför program vilket innebär merarbete för läraren. Struktur och stöd för digitalt lärande för studenter utanför program behöver förbättras för att kursproduktion och kursgenomförande ska vara hållbart. Mötet diskuterar vidare uppdragsutbildning som en del av KTH:s varumärkesbyggande. Kanske är kurser som ger högskolepoäng inte nödvändigt för uppdragsutbildningar, ibland kan ett diplom för genomförd

kurs vara bättre. Utformningen av kurserna bör motverka att deltagare påbörjar utbildningar utan att genomföra dem.

Utifrån de föreslagna målen för arbetet med uppdragsutbildning och livslångt lärande kommenterar mötet att det bör tydliggöras att en viktig vinning av uppdragsutbildning är att kunskap och kompetens på KTH ökar, och att det därför inte endast handlar om en ekonomisk vinning eller utveckling av KTH:s befintliga utbildningar.

Ordförande tackar för genomgången.

§ 9 Arbetsgrupp: Utvärdering av anvisning om kursvärdering och kursanalys, delrapportering

Mats Boij berättar om gruppens arbete med anvisning om kursvärdering och kursanalys. Arbetsgruppen har undersökt hur arbetet med kursvärdering och kursanalys fungerar ett år efter att anvisningen om kursvärdering och kursanalys vid KTH börjat gälla. Enkät med frågor har skickats till alla GA, FA och PA och svaren visar att det ser mycket olika ut vid olika skolor. Uppfattningen om hur tydlig anvisningen är skiljer sig åt. Den vanligast förekommande kritiken gäller formuleringen om var resultat från kursvärderingen ska anslås som i anvisningen anges som "på KTH anvisad plats" istället för hänvisning till särskild webbsida. Information från det pågående kursinformationsprojektet är därför viktig (projektet ska delrapportera under februari och väntas fortgå under våren 2019). Arbetsgruppen kommer, i sitt fortsatta arbete, att ge förslag på mindre språkliga förändringar för att göra anvisningen tydligare och eventuellt också föreslå mindre förändringar av processen. Mallar för kursanalys kan behöva ses över och gruppen funderar på att formulera en stödtext för GA, FA och PA som kan användas vid spridning av information om anvisningen.

Mötet diskuterar. Information om anvisningen kom inte ut till alla berörda under förra läsåret. På vissa program har det varit svårt att få tillgång till kursanalyser trots upprepade frågor från PA. GA och FA måste ta större ansvar för att sprida informationen i organisationen. Få goda exempel om hur hanteringen fungerar har kommit in. Ett utökat antal goda exempel skulle kunna utgöra stöd och hjälp vid hantering av kursvärderingar. Mötet diskuterar vidare balansen mellan enhetliga arbetssätt och mångfalden av kurstyper och utvärderingsmetoder. En "verktygslåda" med olika utvärderingsalternativ kan underlätta arbetet med kursvärdering och göra det mer relevant för fler lärare och kurser. Schemalagda tider för kursmöten kan underlätta för lärare och studenter. I ett fall kritiserar UKÄ arbetssättet att göra en gemensam utvärdering av flera exjobbsskurser. Kritiken grundar sig i att kurserna bedömdes vara för olika sett till kursmål och betygsskala. Utvärdering av examensarbetskurser kan därför behöva ses över. Mötet diskuterar vidare hur fortsatt uppföljning ska ske.

§ 10 Meddelanden

Bland meddelandena noteras särskilt UKÄ:s tillsyn av regeltillämpningen på Kungl. Tekniska högskolan.

§ 11 Övrig fråga

- a) Utvärdering av administrationen i samband med kvalitetsutvärdering av utbildning (Mats Boij)

Utbildningskvalitet innefattar kvalitet i utbildningsadministrationen. Stort fokus finns på det som sker mellan student och lärare men utvärdering av administrationen faller mellan stolarna.

Mötet diskuterar. Administration sker på flera nivåer, på institution, skola och inom universitetsförvaltningen. Administration utförs också av många olika befattningar, och det är inte endast administratörer som genomför administration. Mötet diskuterar vidare hur administrationen kan följas upp. Problem som uppmärksammas kan tas upp i aggregerade skolrapporter och kvalitetsdialogen. Kan administrativa processer utvärderas genom simulering?

b) Mat/Nat-block (Mats Boij)

Sedan 2001 finns ospecificerade krav på ett visst antal poäng Mat/Nat (matematik och naturvetenskap) för utfärdandet av olika examina. Det skulle kunna vara bra att specificera vad som ska ingå i Mat/Nat- poängen. Frågan är viktig för vad det innebär att ha genomgått utbildning och erhållit examen.

Ordförande meddelar att en arbetsgrupp kring Mat/Nat-innehållet i utbildningarna är under tillsättning och att frågeställningen tas med till arbetsgruppen.

c) Antagningsstatistik (Mats Engwall)

Frågan stryks eftersom den behandlats på dagens möte.

d) Information om framtiden för FR och UU (Maria Håkansson)

Fakultetsrådets arbete pågår om hur FR ska arbeta i framtiden. Dekanus Katja Tollmar Grillner bjuds in till nästa möte för att berätta om arbetsgruppens diskussioner så långt.

§ 12 Sammanträdet avslutas

Ordförande tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Vid protokollet

Karin Almgren, *sekreterare*

Justeras

Per Berglund
Ordförande

Anne Håkansson
Justerare